

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSA Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa "B. F." M. W., A. W. Spółki Jawnej
przeciwko N. – F. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 października 2012 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w wyroku
Sądu Okręgowego w G.

z dnia 29 lutego 2012 r.,

- 1. zmienia zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądzone od strony powodowej na rzecz strony pozwanej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 1200 zł (jeden tysiąc dwieście) podwyższa do kwoty 1606 zł (jeden tysiąc sześćset sześć);**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację strony powodowej B. F. od wyroku Sądu Rejonowego w S. oddalającego powództwo skierowane przeciwko stronie pozwanej N.-F. o zapłatę kwoty 13 734,06 zł. Ponadto zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 1 200 zł. tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

W motywach rozstrzygnięcia o kosztach procesu, Sąd drugiej instancji powołał się na przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. W skład tych kosztów zaliczył wynagrodzenie za zastępstwo procesowe, ustalone według stawki minimalnej taryfowej od wskazanej w apelacji wartości przedmiotu sporu. Sąd Okręgowy nie uznał za zasadne żądanie zasądzenia na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów dojazdu do sądu na rozprawę jej pełnomocnika. W tej kwestii powołał się też na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2011 r. II CZ 137/10, niepubl.

W zażaleniu strona pozwana domagała się zmiany zaskarżonego orzeczenia przez podwyższenie zasądzonej kwoty 1 200 zł o kwotę 406 zł, stanowiącej koszty dojazdu pełnomocnika na rozprawę apelacyjną oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Zarzuciła naruszenie: art. 98 § 1 i 3 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie uwzględnienie wniosku o zwrot kosztów procesu w pełnej wysokości; § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zwrócić uwagę trzeba, iż na postanowienie uwzględniające tylko część żądanych kosztów procesu, pomimo nie oddalenia wniosku w pozostałym zakresie, stronie przysługuje zażalenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2010 r., IV CZ 82/10, OSNC z 2011 r., nr 7-8, poz. 87).

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik strony pozwanej, podtrzymując zawarty w odpowiedzi na apelację wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego, wniósł dodatkowo o zasądzenie kwoty 406 zł tytułem kosztów dojazdu na rozprawę odwoławczą z K. do G. samochodem osobowym o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ (k. 213).

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się oprócz wynagrodzenia za zastępstwo procesowe i kosztów sądowych także wydatki poniesione przez tego pełnomocnika.

Co do zasady, udział profesjonalnego pełnomocnika w czynnościach procesowych, w tym w rozprawie apelacyjnej, jest podejmowany dla celowego dochodzenia praw i celowej obrony reprezentowanej strony. Zauważyć trzeba, że zgodnie z art. 98 § 2 k.p.c. strona, która występuje w procesie osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym czy rzecznikiem patentowym, może domagać się od przegrywającego sprawę przeciwnika procesowego zwrotu kosztów przejazdu do sądu oraz zwrotu równowartości utraconego zarobku. Przepis ten rozróżnia składniki kosztów procesu w postaci wydatku na przejazd do sądu i utraconego zarobku wskutek stawiennictwa do sądu. Skoro strona względnie jej pełnomocnik, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym mogą żądać zwrotu kosztów dojazdu do sądu niezależnie od zwrotu utraconego zarobku wskutek stawiennictwa w sądzie, to tym bardziej wydatkiem w rozumieniu art. 98 § 3 k.p.c. są koszty przejazdu pełnomocnika w osobie adwokata do sądu na rozprawę apelacyjną, którego siedziba znajduje się w innej miejscowości, aniżeli kancelaria pełnomocnika, gdyż przepis ten przeprowadza wyraźną dystynkcję pomiędzy wynagrodzeniem pełnomocnika a jego wydatkami. W związku z tym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi zastępowanemu przez pełnomocnika będącego adwokatem koszty jego przejazdu do sądu, jeżeli w okolicznościach sprawy były one niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 r., III CZP 33/12, Biul. SN 2012/7/8, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2012 r., III PZP 4/12, Biul. SN z 2012/6/27). W postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2011 r. I CZ 22/11, niepubl., Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, iż wysokość zwrotu wydatków pełnomocnika z tego tytułu nie ogranicza się do kosztów najtańszego środka transportu. Niekiedy z uwagi na znaczną odległość do siedziby sądu możliwe jest nawet skorzystanie z transportu lotniczego.

Pełnomocnik strony pozwanej sporną kwotę wyliczył przy zastosowaniu zasad wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów użycia dla celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, ze zm.), mnożąc liczbę przejechanych kilometrów w obie strony (tj. z siedziby kancelarii do siedziby sądu drugiej instancji i z powrotem) przez wskazaną w tym rozporządzeniu stawkę za 1 kilometr dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ (0,8358 zł.).

Celowość udziału pełnomocnika strony pozwanej w rozprawie apelacyjnej nie budzi wątpliwości, zważywszy że działał za tą stronę także w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Za dopuszczalne uznać też trzeba posiłkowe wykorzystanie zasad przewidzianych w powołanym rozporządzeniu do ustalenia wysokości wydatku pełnomocnika z tytułu kosztów przejazdu do sądu na rozprawę apelacyjną, gdyż umożliwia to zobiektywizowaną weryfikację dochodzonej przez stronę kwoty kosztów procesu z tego tytułu.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a o kosztach postępowania zażaleniowego w oparciu o przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się opłata od zażalenia (30 zł) i wynagrodzenie za zastępstwo procesowe (120 zł), ustalone według minimalnej stawki taryfowej przy wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia (§ 13 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z póź. zm.).